

Gensyn til Besskaffenheden, ikke staae væssentlig tilbage for det i de vestjydske Klitter — det vil nemlig erindres, at det der er udsat for Bindene fra Kattegattet — og skjøndt Plantningen her var opgivet paa Grund af en Beslutning af Beboere, som senere, efter hvad jeg har hørt, bitterlig have fortrudt det, viste dog dens Tilstand, hvad der kan opnaaes uden meget stor Bekostning, naar Anlægget er rigtigt og det gennemføres med Energie. I andre Lande har man gjort overmaade meget ikke blot for paa denne Maade at kunne holde Sandflugten stadigt dæmpet, men ogsaa for at vinde en betydelig Gevinst. De meest storartede af disse Anlæg ere de, som ere skete i de franske Hebeegne ved Atlanterhavet, og som ere skete ifølge Forslag, der indkom kort efter Revolutionens Begyndelse. Disse Hebeegne, som dengang laae hen, sparsomt begroede med Sandvæxter, give nu meget betydelige Indtægter, deels af egentligt Ved, deels af Biproducter, som Beg og Tjære. Jeg kan efter de Erfaringer, der foreligger fra andre Lande, og efter hvad vi her i Landet vide om Stovvegetationen i Glyvesand, ikke Andet end paa det Varmeste anbefale Forslagets Fremme. Jeg skal ikke indlade mig nærmere paa Lovudkastets enkelte Bestemmelser af den Grund; at jeg ikke kjender mere til hvad der er gaaet forud for Sagen end det, som vil være alle Thingets Medlemmer bekendt af Motiverne, og jeg ikke der finder Noget, som kan foranledige mig til at fremkalde en dybere gaende Discussion.

Houl Knudsen: Det har været mig særdeles hjært her at see et Forslag fremkomme, hvorved en for hele Jyllands Beskytst særdeles vigtig Sag kan ventes fremmet. Jeg antager vel, at der er flere saavel her i Thinget som udenfor samme, der ansee Beplantningen af Sandflugtsstræfningerne om ikke just for en Umulighed saa dog for en meget vanskelig Sag; men jeg troer dog og nærer den Forvisning, at naar Sagen virkelig bliver overladt til en Mand, som har tilstrækkelig Sagkundskab og ikke viger tilbage, om enkelte Forsøg mislykkes, — at det da vil vise sig, at et heldigt Resultat kan bringes frem. Der er allerede i saa Henseende paabegyndt enkelte Forsøg, som just

ikke ere saaldne saa ganske uheldige ud, idet det har vist sig, at Træplanterne have kunnet vore, og jeg vil derfor anbefale Lovudkastet. — Der er imidlertid et Punkt, som jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, nemlig Slutningen af § 2, hvori det hedder: „Den Kliteerne ifølge Lovgivningen tilkommende Brugsret af Sletningerne skal dog fremdeles blive i Kraft, saaledes at disse maae benyttes til Højbjergning, men ikke til Kreaturers Græsning.“

Fisserbyerne, de saakaldte Fissersteder eller Havbosteder, hvad man nu vil kalde dem, som ligge midt ude i Klitterne, benyttes nemlig ikke ubetydeligt af Klitboerne til Græsning for Kjør og Faar; men naar denne Ret bliver dem betagen, maae de undvære Kjør og Faar, som ere meget vigtige for dem, saa meget mere som de ikke, hvor de boe, kunne faae Noget at kjøbe, da de boe saa langt borte fra de andre Beboere i Landet. Jeg troer derfor at denne Bestemmelse er ubillig, og at den vil have til Følge, at flere Familier ville blive totalt ruinerede og komme i fortrykte Omstændigheder. Jeg troer, at en Bestemmelse, hvorved skærpede Straffe bleve indførte for Beskadigelse af Klitplantningerne, kunde være ligesaa rigtig og ligesaa nødvendig; thi det maa indrømmes, at skulle disse Plantninger lykkes og have Fremgang, maae de have Fred, men denne Fred, troer jeg, kan kun opnaaes, naar Straffebestemmelser i saa Henseende indføres i Loven. Disse Straffebestemmelser maatte imidlertid ikke blot gjælde Beskadigelse af Kreaturer, men ogsaa Beskadigelse, udøvede af Mennesker; thi det er Tilfældet, at disse Havboere eller Klitboere, hvad man nu vil kalde dem, drive en Industri, som bestaaer i Forfærdigelsen af Feiekoste, Kurve osv. Naar nu de plantede Trær komme saavidt, at de blive tjenlige til Kurvemagerarbejde eller Koste, saa troer jeg, det vil være meget fristende for disse Folk at see dem uden at tage dem. Det Samme er jo allerede nu Tilfældet f. Ex. med Lyng og andet Saadant, hvad de heller ikke have Lov til at tage; men desuagtet er Fabricationen af Feiekoste, hvortil Materialet tages omkring i Klitterne, stor. Det Samme vil, som sagt, vist ogsaa blive Tilfældet med disse Trær, naar der ikke i Loven indføres en temmelig skarp Bestemmelse,